

ശ്രീഃ
ശ്രീമതേ രാമാനുജായ നമഃ
ശ്രീമതേ നിഗമാന്തമഹാദേശികായ നമഃ
ശ്രീസീതാലക്ഷ്മണഭരതശത്രുഘ്നഹനുമത്സമേത ശ്രീരാമചന്ദ്ര പരബ്രഹ്മണേ നമഃ

ശ്രീമദ്രാമായണേ വാൽമീകീയേ ആദികാവ്യേ അയോധ്യാകാണ്ഡേ

॥ ചതുരശീതിതമഃ സർഗഃ ॥

This document has been prepared by

Sunder Kidāmbi

with the blessings of

ശ്രീ രംഗരാമാനുജ മഹാദേശികൻ

His Holiness śrīmad āṇḍavan śrīraṅgam

ശ്രീഃ
ശ്രീമതേ രാമാനുജായ നമഃ
ശ്രീമതേ നിഗമാന്തമഹാദേശികായ നമഃ
ശ്രീസീതാലക്ഷ്മണഭരതശത്രുഘ്നഹനുമത്സമേത ശ്രീരാമചന്ദ്ര പരബ്രഹ്മണേ നമഃ

|| ചതുരശീതിതമഃ സർഗഃ ||

സ്വബന്ധുൻ നദീസംരക്ഷണായ യുദ്ധാർഥമുദ്യമായ ചാദിശ്യ
ഗൃഹേനോപഹാരവസ്തുൻയാദായ ഭരതസ്യ സമീപേ ഗമനം തം
പ്രത്യാതിഥ്യം സ്വീകർതുമനുരോധശ്ച

തതോ നിവിഷ്ടാം ധൃജിനീം
ഗംഗാമൻവാശ്രിതാം നദീം |
നിഷാദരാജോ ദൃഷ്ട്വൈവ
ഇന്താതീൻ സ പരിത്യജ്വവിത് || 2.84.1 ||

മഹതീയമിതഃ സേനാ
സാഗരാദാ പ്രദൃശ്യതേ |
നാസ്യാന്തമവഗച്ഛാമി
മനസാപി വിചിന്തയൻ || 2.84.2 ||

യദാ ന ഖലു ദുർബുദ്ധി -
ർഭരതഃ സ്വയമാഗതഃ |
സ ഏഷ ഹി മഹാകായഃ
കോവിദാരധ്വജോ രഥേ || 2.84.3 ||

ബന്ധയിഷ്യതി വാ പാശൈ -
രഥ വാസ്മാൻ വധിഷ്യതി |

അനു ദാശരഥിം രാമം
പിത്രാ രാജ്യാദ് വിവാസിതം || 2.84.4 ||

സമ്പന്നാം ശ്രീയമൻവിച്ഛം -
സ്തസ്യ രാജ്ഞഃ സുദുർലഭാം |
ഭരതഃ കൈകയീപുത്രോ
ഹന്തും സമധിഗച്ഛതി || 2.84.5 ||

ഭർതാ ചൈവ സഖാ ചൈവ
രാമോ ദാശരഥിർമമ |
തസ്യാർഥകാമാഃ സന്നദ്ധാ
ഗംഗാനുപ്യേത്ര തിഷ്ഠത || 2.84.6 ||

തിഷ്ഠന്തു സർവദാശാശ്ച
ഗംഗാമൻവാശ്രിതാ നദീം |
ബലയുക്താ നദീരക്ഷാ
മാംസമുലഫലാശനാഃ || 2.84.7 ||

നാവാം ശതാനാം പഞ്ചാനാം
കൈവർത്താനാം ശതം ശതം |
സന്നദ്ധാനാം തഥാ യൂനാം
തിഷ്ഠന്തിത്യഭ്യചോദയത് || 2.84.8 ||

യദി തുഷ്ടസ്തു ഭരതോ
രാമസ്യേഹ ഭവിഷ്യതി |
ഇയം സ്വസ്തിമതീ സേനാ
ഗംഗാമദ്യ തരിഷ്യതി || 2.84.9 ||

ഇത്യുക്തോപായനം ഗൃഹ്യ
മത്സ്യമാംസമധുനി ച |

അഭിചക്രാമ ഭരതം
നിഷാദാധിപതിർഗുഹഃ || 2.84.10 ||

തമായാന്തം തു സന്വേഷ്യ
സുതപുത്രഃ പ്രതാപവാൻ |
ഭരതായാചചക്ഷേഥ
സമയജ്ഞോ വിനീതവത് || 2.84.11 ||

ഏഷ ഇന്താതിസഹസ്രേണ
സ്ഥപതിഃ പരിവാരിതഃ |
കുശലോ ദണ്ഡകാരണയേ
വൃദ്ധോ ഭ്രാതൃശ്ച തേ സഖാ || 2.84.12 ||

തസ്മാത് പശ്യതു കാകുത്സ്മം
ത്യാം നിഷാദാധിപോ ഗുഹഃ |
അസംശയം വിജാനീതേ
യത്ര തൗ രാമലക്ഷ്മണൗ || 2.84.13 ||

ഏതത് തു വചനം ശ്രുത്വാ
സുമന്ത്രാദ് ഭരതഃ ശുഭം |
ഉവാച വചനം ശീഘ്രം
ഗുഹഃ പശ്യതു മാമിതി || 2.84.14 ||

ലബ്ധ്യാനുജ്ഞാമസമ്പ്രഹൃഷ്ടോ
ഇന്താതിഭിഃ പരിവാരിതഃ |
ആഗമ്യ ഭരതം പ്രഹോ
ഗുഹോ വചനമബ്രവീത് || 2.84.15 ||

നിഷ്കുടശ്ചൈവ ദേശോഽയം
വഞ്ചിതാശ്ചാപി തേ വയം |

നിവേദയാമ തേ സർവം

സ്വകേ ദാശഗൃഹേ വസ ||2.84.16 ||

അസ്തി മൂലഫലം ചൈത -

ന്നിഷാദൈഃ സ്വയമർജിതം |

ആർദ്രം ശുഷ്കം തഥാ മാംസം

വന്ധം ചോച്ചാവചം തഥാ ||2.84.17 ||

ആശംസേ സ്യാശിതാ സേനാ

വത്സ്യത്യേനാം വിഭാവരീം |

അർചിതോ വിവിധൈഃ കാമൈഃ -

ശ്വഃ സസൈന്ധോ ഗമിഷ്യസി ||2.84.18 ||

|| ഇത്യാർഷേ ശ്രീമദ്രാമായണേ വാൽമീകീയേ ആദികാവ്യേ
അയോധ്യാകാണ്ഡേ ചതുരശീതിതമഃ സർഗഃ ||